

Uttalelse vedrørende Via Ferrata i Spansdalen

Norges Klatreforbund (NKF) er paraplyorganisasjonen for klatresport i Norge og representerer 28.000 organiserte klatrere, hvorav til sammen 2000 er medlemmer av Harstad klatreklubb, Narvik klatreklubb, Evenskjer klatreklubb og Tromsø klatreklubb.

Klatreklubbene vil sammen med NKF gi en felles tidlig uttalelse om planene om bygging av via ferrata i Spansdalen.

Den 2. november 2020 ble det arrangert et folkemøte om saken på Fjellkysten Gjestehus. Her ble planer for etablering av via ferrata i nærheten av Henrikfossen presentert. Det kom frem fra presentasjonen at den planlagte traseen kan komme i konflikt med etablerte isklatreruter i området.

Isklatring i Spansdalen og viktighet lokalt, nasjonalt og internasjonalt

Spansdalen er med sin beliggenhet svært godt egnet for isklatring. Det er mye is der om vinteren og lite sne. Det finnes nærmere 20 fosser å klatre i Spansdalen og sesongen er fra november/desember til mars/april. Andre nærliggende områder for isklatring er Sjørdalen i Bardu, men der er det lengre og tyngre klatring. Spansdalen er mer sentralt og har alt. For mer detaljer om hvor de etablerte rutene befinner seg, henvises det til boken «Arctic ice climbing» av Christian Dramsdahl. Denne vinteren markeres det 30 år siden Henrikfossen ble klatret første gang, og siden da har dette blitt en klassisk isrute som klatrere fra Narvik, Kiruna, Harstad, Bardu og Tromsø ofte benytter seg av. Det finnes ikke en eneste borebolt i Spansdalen, selv om det har vært klatret der i over 30 år. Dette er unikt og noe som er spesielt ettertraktet av internasjonale klatrere som kommer hit hver eneste sesong. De kommer gjerne fra alpinklatremekkaet Chamonix, der de ikke lengre har steder som er uberørt natur. Noen av verdens beste isklatrere har besøkt Spansdalen, og kommer tilbake gang etter gang. Av navn kan nevnes Conrad Anker som var her i vinter, samt Jeff Mercier og Greg Boswell som har bidratt med nybestigninger.

Konfliktpotensiale

Vi er imot via ferrata der det ødelegger eller svekker annet etablert friluftsliv. Dette betyr ikke at vi er prinsipielt imot etablering av via ferrata på andre steder. I Spansdalen ser vi for oss at via ferrataen vil være i bruk sommerstid, mens isklatrere vil benytte området vinterstid. Derfor ser vi ikke for oss at det vil være noe konfliktpotensiale i forhold til at klatrere og via ferrata turister ferdes samtidig i området. Konfliktpotensialet her vil ligge i om en via ferrata etableres slik at den er til hinder for isklatring eller ikke.

Planprosess

Vi forutsetter at etablering av en eventuell via ferrata i Spansdalen vil bli behandlet og regulert gjennom plan- og bygningsloven. Videre forutsetter vi at Norsk Standard NS-EN 16869 for etablering av via ferrata anlegg følges. Vi vil fremheve følgende sitater fra standarden:

«Any Via Ferrata that is planned in an area that has established rock climbing or rock climbing potential requires close contact with the local climbing community; introducing a Via Ferrata in an area with established rock climbing is highly discouraged; such introduction is sure to precipitate the vociferous opposition of the local climbing community.»

«Planning of a Via Ferrata shall be done with the agreement of local emergency rescue services.»

Om det skal gås videre med planer om via ferrata i området ønsker derfor de lokale klatreklubbene å involveres fra oppstart på en slik måte at interessekonflikter kan identifiseres og avverges på et tidlig tidspunkt i prosessen. Vi mener videre at de lokale redningsgruppene (alpin redningsgruppe som består av frivillige klatrere) må involveres, da det er disse som har den nødvendige kompetansen til å hente ut skadede personer i bratt lende.

Avsluttende kommentarer

Vi ønsker til sist å understreke at vi har forståelse for ønsket om å skape lokale aktiviteter både hos tiltakshaver, grunneiere og kommune. Vi har tro på at det vil være mulig å finne en trase for via ferrata som ikke er i konflikt med mulighetene for isklatring i området, og vi er gjerne med på å diskutere dette.

Kontaktperson NKF: Stein Tronstad

Stein.Tronstad@npolar.no

Kontaktperson lokale klubber: Håvard Skomedal Torvanger

admin@harstad-klatreklubb.no